

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

1. Правно състояние

Финансовият отчет на МАК АД (Дружеството) за периода приключващ на 31.12.2017 г. е одобрен за издаване съгласно решение на Съвета на Директорите от 22 март 2018 г.

МАК АД е акционерно дружество, регистрирано, с решение N 157 от 01.02.1994 г. на Габровски окръжен съд по фирмено дело 1388/1993г., със седалище гр. Габрово, бул. „Трети март” 9, ЕИК 817059257.

МАК АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа и е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Основната дейност на Дружеството е свързана с производство на памучни и тип памучни тъкани.

Производствените мощности на Дружеството са разположени в Габрово.

Структура на основния капитал

Акционери	Участие	Брой акции	Номинална стойност хил. лв.
ДЮКЕР ООД, Габрово	79,66%	322,385	322
Георги Димитров Бижев	7,16%	28,988	29
КЮБИ ЕАД, Габрово	3,04%	12,300	12
Юрид.лица от ДСК Родина общо	4,66%	18,868	19
Физически лица (под 1%) общо	5,48%	22,180	23
Общо	100%	404,721	405

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на МАК АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- МСС 7 (променен) *Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания* (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно. Ръководството е направило

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

проучване и е определило, че не се налага изготвянето на допълнителни разширени оповестявания, свързани с нетния дългов капитал, вкл. и управлението му, доколкото дружеството се финансира изцяло с генерираните от дейността му нетни парични потоци и не ползва дългови финансови инструменти, вкл. заеми за финансиране на стопанската си дейност;

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) – относно признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна е свързана с признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби и уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид;

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (не е определена дата за влизане в сила, но ще се счита, че прилагането на тази редакция е в съответствие с МСФО).* Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти).

- *МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора.

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди.

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали дружеството е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензи. Въвеждането на този стандарт може да доведе до посъществени следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензи; консигнации; еднократн

• *МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК)*. Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика; б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за прекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството очаква новите стандарти и разяснения да не окажат ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2017 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

• *МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК)*. Тези промени уточняват три основни въпроса: (а) третирането на условията и ефектите, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;

- *МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при дружества, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, но преди въвеждането на предстоящия МСФО 17. Тя установява две опции на подход на покриване и подход на временно отсрочване (при определени условия) на МСФО 9. И двете опции са валидни до влизането в сила на новия МСФО 17. Той не е приложим за дейността на дружеството;

- *МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4. Той не е приложим за дейността на дружеството;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяванията по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности, с изключение на обобщената финансова информация; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1 по отношение на МСФО7, МСС19 и МСФО10; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор можешедва да бъде правен на базивно индивидуална инвестиция асоциирано или съвместно дружество, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) - подобрения в МСС23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО11; б) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС12; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

- *КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания,

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат първо немонетарен актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или немонетарно задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби). При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. След това разяснението уточнява, че при първоначалното признаване на съответния актив, разход или приход, в резултат на транзакция по авансово плащане/получаване или на серията от транзакции от плащания/получаване в чуждестранна валута, датата на транзакцията е датата на първоначалното признаване на немонетарния актив или пасив (при еднократно плащане/получаване) или е датата на всяко плащане/получаване. Това тълкуване може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага;

- *КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС12 данъчна позиция когато имаса налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани снесигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране отделно; б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизполваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизполваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирало промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други;

- *МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

- *МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер на имоти, вкл. такива в процес на изграждане и/или реконструкция и преустройство към и от категория „инвестиционни имоти“. Такива трансфери са допустими, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти и когато са налице доказателства за смяна в употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена. Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано. Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни).

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Приходите от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”. В същата статия от отчета се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

От 01.01.2018 година е в сила МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

Дружеството не е приело по-ранното прилагане на стандарта. Ръководството на Дружеството е прегледало изпълнените договори с клиенти през 2017 година с цел да определи и оповести евентуален ефект от промяна на счетоводната политика. В резултат на извършения анализ ръководството на дружеството е установило, че тези промени нямат отражение върху стойностите и класификацията на приходите и резултатите на Дружеството които биха се дължали на промяна в счетоводната политика съответстваща на МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, нетна печалба от курсови разлики от преценка на заеми в чуждестранна валута, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове, в т.ч. дивиденди.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове и обезценки на предоставени търговски заеми.

2.6. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по: преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за земи и сгради;

по историческа цена на придобиване (себестойност) намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка за останалите дълготрайни материални активи.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуриретен и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- сгради – 25-40 г.
- съоръжения и предавателни устройства – 5-25 г.
- машини и оборудване – 4-10 г.
- компютри и мобилни устройства – 2г.
- транспортни средства 4 г.
- стопански инвентар – 7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се прави, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.8. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;

- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 18*).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.11. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.24*).

2.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с оборотни кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- блокираните парични средства над 3 месеца не се третираат като парични средства и еквиваленти.

2.13. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорирания в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.14. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.15. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществена част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година.

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) .

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заробените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд. Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.17. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в

МАК АД ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата **“имоти, за използване в собствена дейност”**, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на **“инвестиционни имоти”**.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента **„натрупани печалби”**, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента **”неразпределена печалба”**.

2.18. Финансови инструменти

2.18.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: **“заеми (кредити) и вземания”** и **“финансови активи на разположение и за продажба”**. Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на **“датата на търгуване”** - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществена част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние. Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач. Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаградението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.18.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от

преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

2.19. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2017 г. е 10 % (2016 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизполваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2017 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2018 г., която е в размер на 10% (31.12.2016 г.: 10%).

2.20. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.21. Нетна печалба или загуба на акция

Нетната печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.22. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Материални запаси

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2017 г. не е отчетена обезценка на материалните запаси .

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор.

В резултат на направените изчисления е отчетено задължение за дългосрочни доходи на персонала в размер на 80 хил.лв. (31.12.2016 г.: 53 хил.лв.) (*Приложение №28*). Актюерският доклад е изготвен от лицензиран актюер Божидар Иванов Първанов Сертификат 2-ОА/19.04.2007г.

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2017 г. Не е установена необходимост от признаване на обезценка .

Обезценка на вземания

Дружеството използва корективна сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти, която се представя в отчета за финансовото състояние като намаление на вземанията, а разходите за обезценка се представят в отчета за всеобхватния доход в статията Други разходи. Ръководството преценява адекватността на тази провизия на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат (над очакваното), стойността на вземания, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на баланса. Предприятието е приело на база исторически опит вземания с възраст над 365 дни да се обезценяват на 50%, а над 730 дни на 100%. Възстановяването на загуби от обезценка на търговски вземания се отчита в печалби и загуби. Към 31.12.2017 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата обезценка на вземанията възлиза на 35 хил. лв. (2016 г.: 35 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в Бележка 13.

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

Настоящият финансов отчет е изготвен с общо предназначение и осигурява информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на Дружеството за периода, приключващ на 31.12.2017 година.

Към датата на изготвяне на финансовия отчет ръководството на Дружеството прави оценка на способността на предприятието да продължи дейността си като действащо. При оценка дали предположението за действащо предприятие е уместно, ръководството взема предвид цяла налична информация за бъдещото, за най-малко, но без да се ограничава до 12 месеца от края на отчетния период. В резултат от оценката на ръководството, този финансов отчет е изготвен на база на принципа на действащото предприятие.

3. Други приходи

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от наеми	283	291
Приходи от продажби на материали	187	191
Приходи от продажба на ДМА	550	113
Отписани заължения	4	8
Обезценка обратно проявление		31
Приходи от лихви по присъдени вземания по съдебни дела	1,622	
Други	3	14
	<u>2,649</u>	<u>648</u>

4. Финансови приходи

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Лихви по заеми към свързани лица	3	59
Положителни валутно-курсови разлики	12	2
	<u>15</u>	<u>61</u>

5. Разходи за суровини, материали, консумативи

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Основни материали	(4,323)	(4,268)
Спомагателни материали	(1,560)	(1,519)
Горивни и смазочни материали	(722)	(644)
Резервни части	(53)	(233)
Ел. енергия	(411)	(377)
Вода	(58)	(66)
Офис материали	(11)	(11)
Материали за ДМА	(232)	(1,080)
Предпазна храна	(65)	(63)
Други материали	(16)	(17)
	<u>(7,451)</u>	<u>(8,278)</u>

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

6. Разходи за външни услуги

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Нает транспорт	(126)	(119)
Текущ ремонт, абонамент и поддр. машини и сгради	(249)	(106)
Съобщителни услуги	(30)	(24)
Граждански договори		(3)
Застраховки	(60)	(27)
Данъци и такси	(59)	(77)
Строително-монтажни работи	(263)	(185)
Наеми	(14)	(14)
Анализ тъкани	(231)	(252)
Пречистване вода	(34)	(37)
Комисионни	(40)	(27)
Консултантски услуги	(46)	(15)
Ишлеме	(390)	(211)
Одиторски и юридически услуги	(1,554)	(18)
Други	(66)	(59)
	(3,162)	(1,174)

7. Разходи за амортизации

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за амортизации на ДМА	(898)	(459)
Разходи за амортизации на НДМА	(10)	(8)
	(908)	(467)

8. Разходи за персонала

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Възнаграждения	(1,707)	(1,525)
Разходи за социални осигуровки	(406)	(347)
Разходи за неизп. отпуски	(52)	(70)
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране	(20)	(14)
	(2,185)	(1,956)

9. Други разходи

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Командировки	(48)	(39)
Представителни	(15)	(5)
Социални	(2)	(9)
Отписана земя	(60)	
Отписани вземания	(48)	(43)
Неустойка по договор	(16)	
Корекция на ДДС		(7)
Липса на СМЗ от кражба		(11)
Други	(14)	(24)
	(203)	(138)

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

10. Финансови разходи

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Лихви по кредити	(23)	(47)
Лихви по заеми със свързани лица		(5)
Разходи по договори за финансов лизинг	(4)	(4)
Отрицателни валутно- курсови разлики	(29)	(12)
Банкови комисионни и такси за отпуснати кредити	(22)	(31)
	(78)	(99)

11. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2017 г. и 31.12.2016 г. са:

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за текущ данък	(228)	(175)
Приход/ (Разход) по отсрочени данъци	(48)	(35)
Приход/ (Разход) за данък върху доходите, отчетен в отчета за всеобхватния доход	(276)	(210)

Основните фактори за реализиране на разхода по отсрочени данъци в 2016 г е от амортизация на дълготрайни активи.

Приложимата ставка на данъка върху доходите за 2017 г. е 10% (2016 г.: 10%). През 2018 г. приложимата данъчна ставка също е 10 %.

Отсрочените данъци към 31 декември 2016 г. и 31.12.2017 г. са свързани със следното:

	Баланс		Отчет за всеобхватния доход	
	2017	2016	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
<i>Отсрочени данъчни активи и пасиви</i>				
Ускорена амортизация за данъчни цели	(200)	(93)	(107)	(67)
Неползвани отпуски на персонала	10	9	1	
Чл. 42 ЗКПО	1	1		
Задължения за пенсиониране	8	5	3	3
Финансиране	86	31	55	29
	(95)	(47)	(48)	(35)
Приход/ (Разход) по отсрочени данъци			(48)	(35)
Отсрочени данъчни пасиви	(95)	(47)		

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

12. Имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради	Машини и оборудване	Разходи за придобиване	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2016 г.	4,374	8,232	545	14,644
Придобити		31	3,128	3,159
Отписани	(28)	(262)	(4)	(294)
На 31 декември 2016 г.	4,346	8,001	3,669	16,016
Придобити		149	417	566
Трансфери	357	3,358	(3,715)	
Отписани	(145)	(846)		(991)
На 31. 12. 2017 г.	4,558	10,662	198	15,418
Амортизация:				
На 1 януари 2016 г.	2,536	7,681	-	10,208
Начислена амортизация за годината	149	130		279
Отписана	(25)	(263)		(288)
На 31 декември 2016 г.	2,660	7,548	-	10,208
Начислена амортизация за годината	161	556		717
Отписана	(28)	(721)		(846)
На 31.12.2017 г.	2,793	7,233	-	10,051
Балансова стойност:				
На 1 януари 2016 г.	1,838	551	545	2,934
На 31 декември 2016г.	1,686	453	3,669	5,808
На 31.12.2017 г.	1,765	3,404	198	5,367

В представените отчетни стойности на земите и сградите са включени земи на стойност 394 хил лв и сгради, част от които на стойност 1,233 хил. лв, са преоценени през 2003г и имат към 31.12.2017.г. преоценъчен резерв в размер на 189 хил. лв.

Разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват :

- разходи за СМР 102 хил.лв. (31.12.2016 г.: 361 хил.лв.);
 - разходи за машини и оборудване 86 хил лв (31.12.2016: 3,298 хил.лв.)
 - разходи за придобиване на програмни продукти - 10 хил.лв. (31.12.2016 г.: 10 хил. лв.).
- Финансирането е от собствени и привлечени средства.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- Сгради – 31 хил.лв. (31.12.2016г.: 56 хил.лв);
- Машини, съоръжения и оборудване – 6,554 хил.лв. (31.12.2016 г.: 6,757 хил.лв.);
- Транспортни средства – 374 хил.лв. (31.12.2016г.: 327 хил.лв.);
- Стопански инвентар – 79 хил.лв. (31.12.2016 г.: 83 хил.лв.);
- Други – 143 хил.лв. (31.12.2016 г.: 143 хил.лв).

Балансовата стойност на машините и оборудването (автомобили), държани при условия на финансов лизинг към 31.12.2017 г. е 30 хил. лв. (31.12.2016 г.: 79 хил. лв.).

Във връзка с получени заеми към 31.12.2017 г. има учреден залог по пазарна стойност на ипотека на сграда на стойност 2,000 хил лв.(31.12.2016 г.: 2,000 хил. лв.) .

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към 31.12.2013 г. е извършен преглед и оценка за ценови промени на сградите, а към 31.12.2015г е извършен такъв преглед и на ключовите машините и съоръжения със съдействието на независими лицензирани оценители. Към 31.12.2016 г ръководството на дружеството отново е направило анализ на ценовите промени за ключовите му активи и е определило, че не са налице индикатори, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност или че има основание за извършване на преоценка или обезценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период от пет години.

13. Инвестиционни имоти

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Балансова стойност на 1 януари	4,471	4,651
Придобити		
Начислена амортизация за годината	(180)	(180)
Балансова стойност	4,291	4,471

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари	5,242	5,242
Натрупана амортизация	(951)	(771)
Балансова стойност	4,291	4,471

Дружеството отдава за временно и възмездно ползване сгради и оборудване на дъщерни дружества и трети страни, опериращи на територията на МАК АД.

През отчетния период приходите от наем на инвестиционни имоти са 283 хил. лева (към 31.12.2016 г.: 291 хил. лв.).

Амортизацията се изчислява на база на линейния метод за срока на полезния живот на инвестиционните имоти. Полезният живот на включените в инвестиционния имот активи е определен, както следва:

	Полезен живот
Сгради	40 години

14. Дълготрайни нематериални активи

	Права върху собствено ст	Програмни продукти	Други активи	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
На 1 януари 2016 г.	13	91	86	190
Постъпили		18		18
Напуснали		23		23
На 31 декември 2016 г.	13	86	86	185
Постъпили				
Напуснали				
На 31.12.2017 г.	13	86	86	185
Амортизация:				
На 1 януари 2016 г.	7	91	86	184
Постъпили		8		8
		23		23
На 31 декември 2016 г.	7	76	86	169
Постъпили	1	9		10
На 31.12.2017 г.	8	85	86	179
Балансова стойност:				
На 1 януари 2016 г.	6	1		7
На 31 декември 2016 г.	6	10		16
На 31.12.2017 г.	5	1		6

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

15. Финансови активи

Дългосрочни инвестиции в дъщерни дружества,
отчитани по себестойност

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
МАК-В ЕООД 100%	5	5
МАК ДИВЕРС ЕООД 100%	20	20
МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД 100%	1	1
	26	26

Дружеството е направило тест за обезценка на финансовите си активи – инвестиции в дъщерните предприятия към 31.12.2017 г. като е използвало критерии относителният дял на стойността на инвестициите в собствения капитал на дъщерните дружества. От направения анализ е видно, че дела на инвестициите в собствения капитал на дружествата, в които са направени нараства, което за ръководството на МАК АД е индикация за липса на предпоставки за обезценка.

16. Нетекущи търговски и други вземания

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Вземане по предоставен заем	27	62
Вземане по съдебен спор		2,208
	27	2,270

Към 31.12.2017 е получено дългосрочно вземане, съгласно изпълнение на съдебно решение.

Към 31.12.2016 г. същото не е било обезценено тъй като ръководството на МАК АД е преценило, съвместно с адвокатите му, че вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още е била под 50 %,

17. Материални запаси

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Материали (по себестойност)	1,949	1,500
Стоки (по себестойност)	278	5
Минус: Натрупана обезценка на стоки		
Стоки (по по-ниската от себестойност и нетна реализируема стойност)	278	5
Незавършено производство	185	172
Продукция	1,975	1,792
	4,387	3,469

Ръководството на Дружеството счита, че към 31.12.2017 г. материалните запаси могат да бъдат реализирани поне по тяхната себестойност.

18. Текущи търговски и други вземания

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски вземания бруто	283	1,270
Минус натрупана обезценка за трудносъбираеми вземания	(35)	(35)
Търговски вземания нето	248	1,235
Търговски вземания от свързани лица	3,577	332
Предоставени аванси	112	1,675
Съдебни вземания	83	66
Предплатени разходи	28	24
Други	10	71
	<u>4,058</u>	<u>3,403</u>

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено, са със срок на плащане до 45-90 дни.

Към 31.12.2017 г. в резултат на направен от ръководството на Дружеството анализ на тяхната събираемост, търговски вземания с номинална стойност 35 хил. лв. са обезценени на 100% (към 31 декември 2016 г.: 35 хил. лв, обезценени на 100%).

Движението в натрупаната обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания е следното:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари	35	66
Призната		
Възстановена		31
На 31 декември	<u>35</u>	<u>35</u>

19. Данъци за възстановяване

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
ДДС за възстановяване	30	411
	<u>30</u>	<u>411</u>

20. Парични средства и краткосрочни депозити

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Парични средства в банкови сметки	1,369	1,302
Парични средства в брой	5	4
Блокирани средства във връзка с издадени акредитиви	274	
	<u>1,648</u>	<u>1,306</u>

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти, базирани на дневните лихвени проценти по банкови депозити. Към 31.12. 2017 г. справедливата стойност на паричните средства и краткосрочни депозити е 1,648 хил. лв. (31.12.2016 г. 1,306 хил. лв.).

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

21. Основен капитал и резерви

Основен капитал

Собственият капитал на Дружеството се състои от:

Основен капитал включващ :

Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация.

Невнесен капитал – представлява невнесената част от основния капитал по номинален размер.

Изкупени собствени акции- представени по стойността платена за обратното придобиване.

Регистриран капитал

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
404.721 броя обикновени акции с номинална стойност 1 лв. всяка	405	405
<i>в т.ч държани от миноритарни акционери</i>	41	41

Всички обикновени акции са изцяло платени.

Изчисляването на дохода на акция към 31.12.2017 се извършва на база на нетната печалба и средно претегления брой акции към 31.12.2017. Нетния Доход на акция е 5,30 лв. (31.12.2016г : 4,27лв.)

Резерви включващи:

Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и устава на дружеството.

Допълнителни резерви – образувани по решение на общото събрание на дружеството от разпределение на финансов резултат и ревалоризация на активи и пасиви /преизчисление за свръхинфлация / към 31.12.1997г.

Резерв от последващи оценки на активи - формиран от извършвани преоценки на активи до 01.01.2002г по действащото законодателство и еднократна оценка на активи към 01.01.2003г.

Дружеството е приело счетоводна политика да отразява корекции от промяна на счетоводна политика и фундаментални грешки чрез коригиране на салдото на неразпределената печалба в отчетния период.

Резерви

	Резерв от последващ и оценки	Общи резерви	Други резерви	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
На 1 януари 2016 г.	211	13	8,321	8,545
Други намаления	(11)			(11)
На 31 декември 2016 г.	200	13	8,321	8,534
Други намаления	(11)			(11)
На 31.12. 2017г.	189	13	8,321	8,523

Финансов резултат включващ:

Неразпределена към датата на финансовия отчет натрупана печалба от предходни периоди.

Непокрита към датата на финансовия отчет натрупана загуба от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството следи собствения си капитал чрез реализирания финансов резултат. За отчетния период структурата е както следва:

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

Финансов резултат	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Неразпределена печалба	3,241	1,530
Нетна печалба	2,144	1,727
	5,385	3,257

22. Дългосрочни банкови заеми

През декември 2013 г. Дружеството е сключило договор за револвиращ банков кредит с Райфайзенбанк ЕАД, Благоевград с общ размер 150 хил. евро с падеж 15 декември 2016 г. и ефективен лихвен процент едномесечен EURIBOR плюс надбавка 4,5%. Кредита е предоставен за финансиране на всички видове разходи, свързани с обичайната дейност на Дружеството. Лимитът на кредитната линия е увеличен с Анекс N1 през март 2014г на 250 хил. евро и с Анекс N2 през септември 2015 на 500 хил. евро. Лихвеният процент е предоговорен на едномесечен EURIBOR плюс надбавка 3,8%, но не по-малко от 3,8% съвкупна годишна лихва. Лихвеният процент е предоговорен на едномесечен EURIBOR плюс надбавка 1,9%, но не по-малко от 1,9% съвкупна годишна лихва. Кредитът е изцяло погасен към 31.12.2016 предсрочно и договорът не е продължен след настъпване на падежната дата.

През 2016 г са сключени договори с Банка ДСК за:

-инвестиционен кредит в размер 1,300 хил. евро, при лихвен процент тримесечен EURIBOR плюс надбавка 1,9%, гратисен период 12 месеца и срок на погасяване 5 години. Кредитът е изцяло погасен към 31.12.2017 предсрочно (31.12.2016: 1,767 хил. лв).

-овърдрафт в размер 700 хил евро при лихвен процент триомесечен EURIBOR плюс надбавка 1,9% и срок на погасяване 1 година. През 2017г. е подписан анекс за още една година до 18.05.2018г. Няма усвоена сума по главница към 31.12.2017 г. (31.12.2016: 0).

23. Нетекущи търговски и други задължения

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения по финансов лизинг	43	79
Задължения за доходи на персонала нетекща част	80	53
	123	132

24. Правителствени финансираня

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Финансиране за ДМА BG16RFOP002-2.001-0147-c01	862	303
Финансиране за ДМА от 2014г	4	11
	866	314

25. Текущи търговски и други задължения

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Търговски задължения към трети лица	613	4,973
Търговски задължения към свързани лица	3,400	771
Получени аванси от клиенти	51	619
Други	2	33
	4,066	6,396

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

Посочените по-горе търговски задълженията не са лихвоносни и обичайно, се уреждат в 30 или 90 дневен срок. Данъчните и осигурителните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово установените срокове.

26. Данъчни задължения

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Корпоративен данък	54	38
ДДС за внасяне		
Данък по ЗДДФЛ	30	29
Местни данъци		
	84	67

27. Задължения към персонала

	2017	2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения за работна заплата	109	100
Задължения за неизползвани отпуски	107	93
Задължения към осигурителни институции	77	68
	293	261

28. Доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране от две до шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Ако служител е работил в МАК АД в продължение на 10 години, той получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по - малко от 10 години – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране, посочени в актюерските доклади и признати в отчета за доходите и задълженията, признати в баланса към 31.12.2017 г. и 31.12.2016 г. са обобщени по-долу:

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

	31.12.2017	31.12.2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Разходи за текущ стаж	(19)	(13)
Разходи за лихви	(1)	(1)
Нетни актюерски /загубипечалби признати през годината		
Компоненти на разходите по планове с дефинирани, признати в отчета за доходите	(20)	(14)

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

	31.12.2017	31.12.2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч.		
Актьорски печалби/загуби от промени в демографските предположения		
Актьорски печалби/загуби от промени във финансовите предположения	2	2
Актьорски печалби/загуби от корекции, дължащи се на минал опит	25	37
Компоненти на разходите по планове с дефинирани, признати в други компоненти на всеобхватния доход	27	53

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на наети лица при пенсиониране са както следва:

	31.12.2017	31.12.2016
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	53	27
Разходи за лихви	19	13
Разходи за текущ стаж	1	1
Изплатени доходи на персонала	(20)	(26)
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч.		
Актьорски печалби/загуби от промени в демографските предположения		
Актьорски печалби/загуби от промени във финансовите предположения	3	2
Актьорски печалби/загуби от корекции, дължащи се на минал опит	25	37
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	80	53

Основните предположения, използвани от актюера, при определяне на задълженията за доходи на наети лица при пенсиониране са посочени по-долу:

	2017	2016
Норма на дисконтиране	2,0%	2,5%
Текучество на персонала	(t;10;4;1)	(t;10;4;1)
Бъдещо увеличение на възнагражденията	5%	5%

29. Оповестяване на сделки със свързани лица

Предприятие с контролно участие в Дружеството

82,70% от акциите на МАК АД се притежават пряко и непряко от Дюкер ООД, Габрово. Останалите 17,3% от акциите се притежават от физически и юридически лица.

Други свързани лица

Дружеството оповестява сделки със следните свързани лица, свързани с обичайната дейност на дружествата:

1. МАК-В ЕООД, Габрово
2. МАК ДИВЕРС ЕООД, Габрово
3. МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД, Габрово
4. ДЗЗД „МАК АД, МАК-В, ИО ЕАД“, Габрово

Търговски взаимоотношения се осъществяват с всички дружества споменати по-горе. Договорът за наем с МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД е прекратен от 01.09.2017г. и дейността на дружеството е преустановена от тази дата.

Общата сума на сделките със свързани лица и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са както следва:

МАК АД
ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

		Продажби на свързани лица	Покупки от свързани лица	Суми, дължими от свързани лица	Суми, дължими на свързани лица
		Продажби на свързани лица <i>хил. лв.</i>	Покупки от свързани лица <i>хил. лв.</i>	Суми, дължими от свързани лица <i>хил. лв.</i>	Суми, дължими на свързани лица <i>хил. лв.</i>
Продажби на / покупки от свързани лица					
<i>Свързани лица</i>					
МАК ДИВЕРС ЕООД	2017	780	324	414	355
	2016	1,850	783	21	267
МАК В ЕООД	2017	5,641	7,972	2,803	3,044
	2016	4,369	7,307	0	504
МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД	2017	64	32	360	0
	2016	162	83	311	0
ДЗЗД МАК АД, МАК В, ИО ЕАД	2017			0	
	2016			1,906	
		<i>Начислени лихви</i>	<i>Платени лихви</i>	<i>Вземане по заеми</i>	<i>Задължения по заеми</i>
Дюкер ООД заеми	2017	0	0		0
	2016	7			105
МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД заеми	2017	3		27	
	2016	4		62	

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Вземанията от свързани предприятия към 31.12.2017 г. са със срок за плащане от 30 до 120 дни, а на задълженията от 30 до 90 дни. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31.12.2017 г. (2016 г.: 0). Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Получени/предоставени заеми

На 29.01.2014 г. Дружеството е сключило с мажоритарният акционер Дюкер ООД, гр. Габрово договор за револвиращ заем без обезпечение с падеж 31 декември 2016 г. и ефективен лихвен процент е 6%. в размер на 238 хил. щатски долара Към 31.12.2016 г. кредитът е погасен и договорът е приключен.

На 01.08.2014 г. Дружеството е отпуснало револвиращ заем без обезпечение към дъщерното си дружество МАК ЕЙЧ ДИ ЕООД, гр. Габрово с падеж 31 декември 2017 г. и ефективен лихвен процент 7%, без обезпечение. През отчетния период е погасена сума в размер на 37 хил.лв. по главницата. Към 31.12.2017г неиздължена сума е в размер на 27 хил. лв., от които 16 хил. лв главница и 11 хил. лв. лихва.

30. Ангажименти и условни задължения

Финансов лизинг

Дружеството е сключило договори при условията на финансов лизинг за четири автомобили. Към 31.12.2017 остатъкът на задълженията по договорите за финансов лизинг са 43 хил. лв.

МАК АД **ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ**

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

Към 31 декември 2017 г. няма издадени валидни банкови гаранции в полза на трети лица.

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет към 31 декември 2017 г.

Правни искове

МАК АД е предявило иск като водещ партньор в консорциума ДЗЗД МАК АД, МАК-В ЕООД и ИО ЕАД против Министерство на финансите (МФ) за вземане по доставки от 2009 г. пред Софийски Апелативен Съд (САС) – по търговско въззивно дело 4618/2015 в размер 5,8 млн. лв. Постановено е решение от САС с което МФ е осъдено по първоначалния иск. Решението е обжалвано от МФ пред ВКС. ВКС е постановил Определение от 29.06.2017 г. с което недопуска касационно обжалване, с което Решението на САС влиза в сила. Сумата е постъпила по сметките на дружествата-партньори през четвъртото тримесечие.

Дружеството е спечелило дело срещу ЗАД Булстрад Виена Иншурънс Груп. Присъдена е сума в размер на 322 хил. лв включително лихвите. Сумата е постъпила по сметка на дружеството през четвъртото тримесечие.

31. Цели и политика за управление на финансовия риск

Основните финансови пасиви на Дружеството включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансови активи като например, търговски вземания и парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

Към 31.12.2017 г., както и през 2016 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са пазарен риск, лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Пазарен риск

Пазарният риск е свързан с вероятността за неблагоприятни промени в пазарната конюнктура – ценовите равнища на продуктите, които произвеждат дружествата, обема на търсене и предлагане, конкурентната среда. Дружеството не е изложено на съществен ценови риск от негативни промени в доставните цени на материали и резервните части. Досегашната практика показва, че движението на цените е плавно и предвидимо – определя се предимно от появата на нови или подобрени продукти.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочни си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Основните финансови инструменти са различни от деривативи, включват банкови заеми, облигации, финансови лизинги, парични средства и депозити. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на дружеството. Дружеството притежава и различни други финансови инструменти, като например взимания по продажби и задължения към доставчици, които възникват пряко от дейността.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не е в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни

МАК АД **ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ**

към индивидуален годишен финансов отчет към 31 декември 2017 г.

парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружествата. Това е способността им да изплащат текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Дружеството поддържа достатъчно парични средства по разплащателните си сметки, за да може да погасява текущите си задължения в срок, но поради дългия период на обръщение на материалните запаси понякога изпитва затруднения.

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на неизползвани разрешени кредитни линии и краткосрочно финансиране от свързани лица.

Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби, предоставяне и получаване на заеми в чуждестранни валути – евро, щатски долари и швейцарски франкове. Основната част от тези операции се осъществяват в евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален. Дружеството осъществява покупки на материални запаси и услуги в щатски долари и швейцарски франкове, които са под 1% от общия обем на покупките. Следователно, експозицията на Дружеството към риска от промени във валутния курс на лев/щ.долар и лев/швейцарски франк не е значителна.

Кредитен риск

Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземания се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Дружеството отчита съществени трансакции и вземания по продажби от свързани лица. Съществените експозиции се очаква да бъдат уредени в хода на нормалния кредитен срок.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2017 г.

32. Финансови инструменти

Справедливи стойности

Справедлива стойност е сумата, за която един финансов инструмент може да бъде разменен или уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка между тях, и която служи за най-добър индикатор за неговата пазарна цена на активен пазар.

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация или ако няма такава, чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува“ в края на последния работен ден на отчетния период. Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя чрез модели за оценка. Тези модели включват използване на скорешни пазарни сделки между информирани, честни и желаещи страни; използване на текущата справедлива стойност на друг инструмент, със сходни характеристики; анализ на дисконтираните парични потоци или други техники за оценка.

Ръководството на МАК АД счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, които включват парични средства и краткосрочни депозити, търговски и други вземания, лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски и други задължения не се отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия.

33. Събития след отчетната дата

Не са настъпили събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за отчетния период